

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо вдосконалення корпоративного управління

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18–22, ст. 144):

1) у статті 65:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Для керівництва господарською діяльністю підприємства власник (власники) безпосередньо або через уповноважені органи чи наглядова рада такого підприємства (у разі її утворення) призначає (обирає) виконавчий орган (одноосібний чи колегіальний) підприємства, який є підзвітним власнику, його уповноваженому органу чи наглядовій раді (у разі її утворення). Керівник підприємства (одноосібний виконавчий орган), головний бухгалтер, голова та члени наглядової ради (у разі її утворення), голова та члени колегіального виконавчого органу підприємства є посадовими особами такого підприємства. Статутом підприємства посадовими особами підприємства можуть бути визнані й інші особи. Посадові особи підприємства мають обов'язки перед підприємством, передбачені законом, зокрема щодо належного, добросовісного та ефективного управління підприємством (фідуціарні обов'язки)";

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

"11. У підприємствах, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до застосовного законодавства, за рішенням уповноваженого органу управління може бути створена однорівнева структура управління відповідно до порядку, передбаченого Законом України "Про акціонерні товариства". У разі створення однорівневої структури управління до ради

директорів застосовуються усі положення цього Кодексу щодо наглядової ради, а до невиконавчого члена ради директорів – усі положення цього Кодексу щодо члена наглядової ради";

2) частину четверту статті 67 викласти в такій редакції:

"4. Державні підприємства, у тому числі господарські товариства (крім банків), у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, здійснюють залучення внутрішніх довгострокових (більше одного року) та зовнішніх кредитів (позик), надають гарантії або є поручителями за такими зобов'язаннями за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, здійснюють залучення внутрішніх короткострокових (до одного року) кредитів (позик), надають гарантії або є поручителями за такими зобов'язаннями – за погодженням з органом виконавчої влади, який здійснює функції управління державною власністю. Порядок таких погоджень встановлюється Кабінетом Міністрів України";

3) абзац перший частини восьмої статті 73 викласти в такій редакції:

"8. Річна фінансова звітність державного унітарного підприємства підлягає обов'язковій перевірці суб'єктом аудиторської діяльності відповідно до законодавства";

4) статтю 75 викласти в такій редакції:

"Стаття 75. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств

1. Державне комерційне підприємство (крім банків) зобов'язане розробляти та затверджувати стратегічний план розвитку, а також складати і виконувати річний фінансовий план, інвестиційні плани на рік та на середньострокову перспективу (три – п'ять років) відповідно до закону та у строки, встановлені цією статтею.

2. Фінансовий план державного комерційного підприємства та інвестиційний план на рік підлягають затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому (крім підприємств електроенергетики, діяльність яких регулюється шляхом затвердження ліцензійних умов Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, фінансові плани яких затверджуються до 31 грудня), якщо інше не встановлено законом, та можуть переглядатися протягом усього планового періоду.

Стратегічний план розвитку, інвестиційний план на рік та інвестиційний план на середньострокову перспективу, фінансовий план державного комерційного підприємства затверджуються наглядовою радою. Протягом п'яти робочих днів після затвердження фінансового плану наглядова рада подає фінансовий план та зведені основні фінансові показники державного

комерційного підприємства до органу, до сфери управління якого належить таке підприємство, а також до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у порядку та строки, передбачені законодавством. Стратегічний план розвитку після його затвердження підлягає оприлюдненню на веб-сайті державного комерційного підприємства та на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку, а також розміщується для ознайомлення із забезпеченням постійного вільного доступу у повному обсязі, крім інформації, віднесеної відповідно до законодавства до інформації з обмеженим доступом.

Фінансовий план, стратегічний план розвитку, інвестиційний план на середньострокову перспективу державного комерційного підприємства, яке є суб'єктом природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку якого перевищує 50 мільйонів гривень, включає окремі фінансові показники, а саме коефіцієнти рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсяги виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, що визначені у листах очікування власника, після їх погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, в окремих випадках – за додатковою участю Кабінету Міністрів України, на основі пропозицій загальних зборів такого господарського товариства, у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Державні комерційні підприємства електроенергетики, діяльність яких регулюється шляхом затвердження ліцензійних умов Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щороку складають фінансовий план з урахуванням затвердженої цією комісією структури тарифів на електричну та теплову енергію. Фінансові плани таких державних комерційних підприємств електроенергетики підлягають затвердженню до 31 грудня року, що передує плановому.

За несвоєчасне подання на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану та звіту про його виконання посадові особи державного комерційного підприємства несуть відповідальність, установлену законом.

3. Органи, до сфери управління яких входять державні комерційні підприємства, подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку, до 1 вересня року, що передує плановому, зведені показники фінансових планів та фінансові плани у розрізі окремих державних комерційних підприємств, що входять до сфери їх управління.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, затверджує типову форму подання даних та методичні рекомендації щодо розроблення фінансового плану державного комерційного підприємства.

5. Державне комерційне підприємство не має права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним особам чи громадянам, крім випадків, передбачених законом. Відчужувати майно державного комерційного підприємства, що належить до основних фондів, державне комерційне підприємство має право виключно шляхом продажу на електронному аукціоні. Якщо ринкова вартість майна, що належить до основних фондів та підлягає відчуженню, становить від 10 відсотків до 25 відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, відчуження здійснюється шляхом продажу на електронному аукціоні за рішенням наглядової ради такого державного комерційного підприємства. Якщо ринкова вартість майна, що належить до основних фондів та підлягає відчуженню, становить менше 10 відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, відчуження здійснюється згідно із законом за рішенням виконавчого органу такого державного комерційного підприємства.

Відчуження здійснюється шляхом продажу на електронному аукціоні за рішенням органу, до сфери управління якого належить державне комерційне підприємство, якщо ринкова вартість майна, що підлягає відчуженню, становить 25 і більше відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності.

Розпоряджатися в інший спосіб майном, що належить до основних фондів, державне комерційне підприємство має право лише у межах повноважень та у спосіб, що передбачені цим Кодексом та іншими законами.

Відчуження нерухомого майна, а також повітряних і морських суден, суден внутрішнього плавання та рухомого складу залізничного транспорту, які є державною власністю, здійснюється за умови додаткового погодження у встановленому порядку з Фондом державного майна України.

6. Кошти, одержані від продажу майнових об'єктів, що належать до основних фондів державного комерційного підприємства, використовуються відповідно до затвердженого фінансового плану, якщо інше не передбачено законом.

Кошти, одержані від продажу нерухомого майна, за вирахуванням балансової (залишкової) вартості такого майна, якщо інше не встановлено законом, зараховуються до загального фонду державного бюджету.

7. Списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорена амортизація основних фондів державного комерційного підприємства можуть проводитися за рішенням наглядової ради такого

державного комерційного підприємства, якщо ринкова вартість основних фондів становить від 10 відсотків до 25 відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності. Якщо ринкова вартість основних фондів становить менше 10 відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, їх списання та прискорена амортизація здійснюються за рішенням виконавчого органу державного комерційного підприємства.

Списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорена амортизація основних фондів державного комерційного підприємства здійснюються за рішенням органу, до сфери управління якого належить державне комерційне підприємство, якщо ринкова вартість основних фондів становить 25 і більше відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності.

8. Державні комерційні підприємства можуть утворювати за рахунок прибутку (доходу) спеціальні (цільові) фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних з їх діяльністю.

Порядок використання коштів таких фондів визначається відповідно до затвердженого фінансового плану.

9. Розподіл прибутку (доходу) державних комерційних підприємств здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану з урахуванням вимог цього Кодексу та інших законів.

10. У складі фінансового плану затверджується прогнозований фінансовий результат, включаючи прогнозований розрахунок частини чистого прибутку (доходу), а також прогнозовані суми податків і зборів, що підлягають сплаті до державного бюджету, що визначаються на основі прогнозованого рівня прибутку з урахуванням оцінювання ризиків діяльності державного комерційного підприємства та листа очікувань власника.

11. Органи, до сфери управління яких належать державні комерційні підприємства, до 15 липня року, що передує плановому, подають до Кабінету Міністрів України та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, інформацію про прогнозні обсяги чистого фінансового результату та прогнозні обсяги перерахування частини чистого прибутку в середньостроковій перспективі державних комерційних підприємств для їх урахування при формуванні державного бюджету.

12. У разі зміни керівника державного комерційного підприємства наглядова рада має право ініціювати проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту діяльності підприємства в порядку, передбаченому законом.

13. Інші особливості господарської та соціальної діяльності державних комерційних підприємств визначаються законом";

- 5) абзац третій частини другої статті 77 виключити;
- 6) абзац третій частини десятої статті 78 виключити;
- 7) статтю 89 викласти в такій редакції:

"Стаття 89. Управління господарським товариством

1. Управління діяльністю господарського товариства здійснюють його органи та посадові особи, склад і порядок обрання (призначення) яких визначаються залежно від виду товариства, а у визначених законом випадках – учасники товариства.

Особливості управління господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, визначаються законами України.

2. Посадові особи несуть цивільно-правову, адміністративну, фінансову та кримінальну відповідальність за шкоду та збитки, завдані ними господарському товариству, у порядку та у випадках, передбачених законом.

3. Господарське товариство (крім банку), у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язане розробляти та затверджувати стратегічний план розвитку, а також складати і виконувати річний фінансовий план, інвестиційний план та інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років) відповідно до закону у порядку та строки, визначені статтями 75 і 89 цього Кодексу. Фінансовий та інвестиційний плани, стратегічний план розвитку затверджуються наглядовою радою, якщо утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до закону та/або передбачено статутом.

Фінансовий та інвестиційний плани, стратегічний план розвитку затверджуються наглядовою радою, якщо утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до закону та/або передбачено статутом. Фінансовий план, стратегічний план розвитку та інвестиційний план на середньострокову перспективу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, яке є суб'єктом природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку якого перевищує 50 мільйонів гривень, включає окремі фінансові показники, а саме коефіцієнти рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсяги виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, що визначені у листі очікувань власника, після їх погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, в окремих випадках – за додатковою участю Кабінету Міністрів України, на основі пропозицій загальних зборів такого господарського товариства, у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Господарське товариство (крім банку), у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, яке відповідно до закону

зобов'язане складати та подавати консолідовану фінансову звітність, на кожний наступний рік складає і виконує консолідований фінансовий план, який включає показники дочірніх підприємств та господарських товариств, що входять до його консолідованої фінансової звітності. Консолідований фінансовий план підлягає затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які провадять господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, складають фінансовий план з урахуванням затвердженої цією комісією структури тарифів на електричну та теплову енергію. Фінансові плани таких господарських товариств підлягають затвердженню до 31 грудня року, що передує плановому.

Фінансові плани господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що провадять діяльність у оборонно-промисловому комплексі, затверджуються відповідно до Закону України "Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності".

4. Органи, до сфери управління яких належать господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, до 15 липня року, що передує плановому, подають до Кабінету Міністрів України та до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, інформацію про прогнозні обсяги чистого фінансового результату та прогнозні обсяги перерахування частини чистого прибутку в середньостроковій перспективі для їх урахування при формуванні державного бюджету";

8) у статті 90:

у частині другій слова "ревізійною комісією (ревізором)" замінити словами "підрозділом внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)", а слово "аудиторами" – словами "суб'єктами аудиторської діяльності";

у частині третій:

в абзаці першому слова "аудитором (аудиторською організацією)" замінити словами "суб'єктом аудиторської діяльності";

в абзаці другому:

у першому реченні слова "може підлягати обов'язковій перевірці незалежним аудитором" замінити словами "підлягає обов'язковій перевірці суб'єктом аудиторської діяльності відповідно до закону";

друге речення виключити;

9) у частині першій статті 141 слова "державних підприємств" замінити словами "державних унітарних підприємств", а слово "паї" виключити;

10) частину другу статті 388 виключити.

2. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст. 356):

1) частину третю статті 92 викласти в такій редакції:

"3. Орган або особа, яка відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступає від її імені, а також яка є членом колегіального виконавчого органу юридичної особи, з моменту її вступу на посаду набуває обов'язків щодо такої юридичної особи, зокрема зобов'язана діяти виключно в інтересах юридичної особи, добросовісно і розумно, у межах повноважень, наданих статутом юридичної особи і законодавством, і у спосіб, який, на її добросовісне переконання, сприятиме досягненню мети діяльності юридичної особи, у тому числі уникаючи конфлікту інтересів. Члени наглядової ради або ради директорів юридичної особи мають такі самі обов'язки щодо відповідної юридичної особи та повинні діяти в інтересах цієї юридичної особи та всіх її власників (акціонерів, учасників).

У відносинах із третіми особами обмеження повноважень щодо представництва юридичної особи не має юридичної сили, крім випадків, якщо юридична особа доведе, що третя особа знала чи за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження";

2) статтю 759 доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Особливості найму (оренди) державного і комунального майна встановлюються Законом України "Про оренду державного та комунального майна";

3) частину другу статті 777 доповнити словами "крім випадків, якщо предметом договору найму (оренди) є державне або комунальне майно";

4) у частині другій статті 793 слова "за результатами електронного аукціону строком більше ніж на п'ять років" замінити словами "на строк більше п'яти років".

3. Частину першу статті 8 Закону України "Про оплату праці" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст. 121; 1997 р., № 11, ст. 89; 2011 р., № 43, ст. 443) викласти в такій редакції:

"Держава здійснює регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати та інших державних норм і гарантій, а також шляхом оподаткування доходів працівників".

4. Розділ VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5–6, ст. 30 із наступними змінами) доповнити пунктом 19 такого змісту:

"19. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні"

від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, з метою вжиття заходів для реалізації повноважень, визначених Законом України "Про санкції", щодо виявлення і розшуку активів фізичних та юридичних осіб, зазначених у відповідних рішеннях Ради національної безпеки і оборони України та до яких застосовано санкцію у виді блокування активів відповідно до Закону України "Про санкції" (далі – особа, до якої застосовано санкції), а також активів, щодо яких особа, до якої застосовано санкції, може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, має право на запит цього органу отримувати інформацію, що становить банківську таємницю, від:

1) Національного банку України – щодо найменування та коду банку:

у якому відкрито рахунки, на яких обліковуються кошти особи, до якої застосовано санкції;

клієнтом якого є особа, до якої застосовано санкції;

клієнтом якого є юридична особа, кінцевим бенефіціарним власником якої/власником істотної участі в якій є особа, до якої застосовано санкції, та/або щодо якої особа, до якої застосовано санкції, може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження нею;

2) банку – щодо банківських рахунків/електронних гаманців клієнтів, операцій, проведених на користь або за дорученням клієнта, у тому числі операцій без відкриття рахунків, а саме: відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та щодо конкретної юридичної або фізичної особи, фізичної особи – підприємця про наявність рахунків/електронних гаманців, рахунків умовного зберігання (ескроу), рахунків, відкритих клієнтом банку на ім'я третіх осіб, рахунків, відкритих третіми особами на ім'я клієнта банку, рахунків у банківських металах, номери рахунків/електронних гаманців, залишок коштів/електронних грошей, банківських металів, операції списання з рахунків/електронних гаманців та/або зарахування на рахунки/електронні гаманці, призначення платежу, ідентифікаційні дані контрагента (для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності); для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; для юридичних осіб – нерезидентів – повне найменування, країна реєстрації), номер рахунку/електронного гаманця контрагента, код банку контрагента, наявність коштів на рахунках умовного зберігання (ескроу), призначених для перерахування клієнту банку, наявність договорів про зберігання цінностей

або надання клієнту в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, перелік рухомого майна, що перебуває на зберіганні та/або в заставі банку як заклад, інформацію стосовно осіб, які мають право розпоряджатися рахунками клієнтів (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), документи, що підтверджують повноваження представника)".

5. У Законі України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами):

1) частину другу статті 3 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Дія цього Закону не поширюється на управління банками, що здійснюється відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", крім випадків, прямо встановлених у цьому абзаці. Дія положень абзаців другого і четвертого частини другої та частини восьмої статті 11², абзацу другого частини першої, частин третьої і четвертої статті 14 цього Закону поширюється на управління банками, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій належать державі, крім державних банків, управління якими здійснюється відповідно до статті 7 Закону України "Про банки і банківську діяльність".

У зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим;

2) у частині другій статті 5:

пункти 6, 17¹ виключити;

доповнити пунктом 17⁴ такого змісту:

"17⁴) затверджує Політику державної власності";

у пункті 18:

у підпункті "в" після слів "та їх об'єднаннями" доповнити словами "(у межах державної дивідендної політики)", а слова і цифри "господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, що настає за звітним" виключити;

доповнити підпунктом "в¹" такого змісту:

"в¹) розстрочення платежу із сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів до державного бюджету (у межах державної дивідендної політики)";

підпункти "г" і "г" викласти в такій редакції:

"г) конкурсного відбору керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом, з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості та прозорості;

г) оплати праці і винагороди керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (для акціонерних товариств – з урахуванням статті 39 Закону України "Про акціонерні товариства"), у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом";

підпункт "і" виключити;

підпункт "л" викласти в такій редакції:

"л) укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом, договорів про спільну діяльність та управління майном";

доповнити підпунктами "р¹" і "р²" такого змісту:

"р¹) щорічного погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, в окремих випадках – за додатковою участю Кабінету Міністрів України, пропозицій органів управління державних унітарних підприємств, загальних зборів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень, щодо окремих фінансових показників, а саме коефіцієнтів рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсягів виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, які включатимуться до листа очікувань власника, а також фінансових, стратегічних та інвестиційних планів таких підприємств та господарських товариств;

р²) погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, визначення методів обчислення величини резерву сумнівних боргів (резерву очікуваних кредитних збитків) та способу визначення коефіцієнта сумнівності у межах облікових політик державних унітарних підприємств та

господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень";

підпункти "с", "х" і "ц" виключити;

доповнити підпунктами "ц¹", "ц²" і "ц³" такого змісту:

"ц¹) звітування наглядової ради перед уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (для акціонерних товариств – з урахуванням статті 70 Закону України "Про акціонерні товариства"), про виконання стратегічного плану розвитку, про досягнення коротко- та середньострокових фінансових, операційних і нефінансових цілей його діяльності, визначених у листі очікувань власника;

ц²) оцінювання діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, відповідно до статті 11⁷ цього Закону (для акціонерних товариств – з урахуванням статті 70 Закону України "Про акціонерні товариства");

ц³) оцінки досягнення державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, поставлених цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника";

підпункт "ч" викласти в такій редакції:

"ч) формування та ведення реєстру укладених контрактів з керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі";

пункт 18¹ доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки";

пункт 20 виключити;

доповнити пунктами 22¹ і 22² такого змісту:

"22¹) затверджує типовий статут державного унітарного підприємства;

22²) затверджує вимоги до звіту про роботу наглядової ради унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (для акціонерних товариств – з урахуванням статті 70 Закону України "Про акціонерні товариства");

3) у частині першій статті 5²:

абзац п'ятий пункту 4 виключити;

доповнити пунктом 4¹ такого змісту:

"4¹) розробляє методичні рекомендації щодо підготовки листа очікувань власника";

у пункті 7¹ слова "суб'єктів господарювання державного сектору економіки" замінити словами "державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств";

4) у частині першій статті 6:

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) призначають на посаду та звільняють з посади керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, укладають і розривають з ними контракти, здійснюють контроль за дотриманням вимог, передбачених контрактом, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

пункт 4¹ доповнити словами "у порядку, встановленому законом";

пункти 5, 6 і 8 викласти в такій редакції:

"5) на підставі Політики державної власності та після консультацій з наглядовою радою щороку затверджують лист очікувань власника, що містить коротко- та середньострокові фінансові, операційні і нефінансові цілі діяльності державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що визначаються з урахуванням стратегічних планів розвитку таких підприємств, господарських товариств, та які підлягають оприлюдненню;

б) затверджують стратегічний план розвитку, річний фінансовий план, річний інвестиційний план, інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років) державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, управління корпоративними правами або контроль за діяльністю яких вони здійснюють, та здійснюють контроль за їх виконанням у встановленому порядку у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

"8) забезпечують проведення суб'єктом аудиторської діяльності щорічних незалежних перевірок фінансової звітності державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо

утворення наглядової ради не передбачено статутом. У разі зміни керівника державного унітарного підприємства або голови виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, уповноважений орган управління державного унітарного підприємства або загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, мають право ініціювати проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту діяльності зазначених суб'єктів господарювання у порядку, передбаченому законом, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

пункт 8¹ виключити;

пункти 14¹, 20 і 21 викласти в такій редакції:

"14¹) визначають кандидатури осіб, які представляють інтереси держави на загальних зборах (далі – представники держави), у наглядових радах господарських товариств, функції з управління корпоративними правами держави в яких вони здійснюють, та в наглядових радах державних унітарних підприємств, забезпечують їх обрання (призначення) у наглядових радах державних унітарних підприємств, а в господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, – забезпечують подання пропозицій щодо кандидатів у члени наглядової ради згідно із законом, видають представникам держави довіреність на представництво інтересів держави у загальних зборах таких господарських товариств, а за необхідності також укладають договори доручення з представниками держави на загальних зборах";

"20) погоджують державним унітарним підприємствам, установам, організаціям, що належать до сфери їх управління, а також господарським товариствам, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, договори про спільну діяльність та управління майном, зміни до них та контролюють виконання умов таких договорів у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

"21) організовують і проводять конкурси з визначення керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

пункт 22 після слова "державними" доповнити словом "унітарними", а слова "господарськими структурами" виключити;

пункти 25 і 26 викласти в такій редакції:

"25) забезпечують проведення інвентаризації майна державних унітарних підприємств, установ, організацій, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом;

26) забезпечують проведення екологічного аудиту державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у тому числі тих, що передаються в оренду, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

доповнити пунктом 37¹ такого змісту:

"37¹) здійснюють оцінювання фіскальних ризиків суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери їх управління, відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України";

5) у частині першій статті 7:

підпункт "і" пункту 1 викласти в такій редакції:

"і) погоджує державним унітарним підприємствам, установам, організаціям, а також господарським товариствам, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, повноваження з управління корпоративними правами держави яких він здійснює, договори про спільну діяльність та управління майном, зміни до них у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

підпункт "і" пункту 3 викласти в такій редакції:

"і) здійснює контроль за виконанням умов контрактів керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які перебувають у сфері його управління, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

б) у частині першій статті 9:

пункти 1, 1¹ і 3 викласти в такій редакції:

"1) укладають контракти з керівниками державних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у випадках, якщо

утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом;

1¹) подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, інформацію про укладені контракти з керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у тому числі якщо повноваження з призначення та звільнення таких керівників і голів виконавчих органів згідно із законом та/або статутом належать до компетенції наглядової ради";

"3) забезпечують розроблення і затверджують річні фінансові плани, інвестиційні плани та інвестиційні плани на середньострокову перспективу (три – п'ять років) державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у випадках, якщо утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради не передбачено статутом";

доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) здійснюють інші функції та повноваження, передбачені законом і статутом державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі";

7) у статті 11:

у частині першій:

абзац перший після слів "акціонерних товариств" доповнити цифрами і словами "100 відсотків акцій яких належать державі";

абзац другий виключити;

доповнити абзацом третім такого змісту:

"Розпоряджатися майном, що належить до основних фондів, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, має право лише на конкурентних та прозорих засадах, якщо інше не встановлено законом";

частини третю, п'яту і дев'яту викласти в такій редакції:

"3. Суб'єкти управління об'єктами державної власності здійснюють управління корпоративними правами держави у господарських товариствах, функції з управління якими вони здійснюють, у державних унітарних підприємствах шляхом призначення представників держави для участі у загальних зборах господарського товариства, призначення (обрання) членів наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, єдиним акціонером (учасником) якого є держава. У разі якщо

держава не є єдиним акціонером (учасником) господарського товариства, відповідний суб'єкт управління об'єктами державної власності подає пропозиції щодо кандидатів у члени наглядової ради загальним зборам акціонерів (учасників) у порядку, передбаченому законом.

Представники держави на загальних зборах (крім випадків, передбачених законом) та в наглядовій раді самостійно приймають рішення з питань порядку денного на засіданнях.

Голосування на загальних зборах з питань про вчинення значних господарських зобов'язань, предметом яких є майно, роботи або послуги, ринкова вартість яких становить 25 і більше відсотків вартості активів господарського товариства, акціонером (учасником) якого є держава, за даними останньої річної фінансової звітності цього господарського товариства, здійснюється представником держави виключно на підставі довіреності із завданням на голосування з цього питання, виданої суб'єктом управління об'єктами державної власності";

"5. Рішення про розподіл прибутку і збитків, розмір та порядок виплати дивідендів господарських товариств, у статутному капіталі яких є акції (частки), що прямо чи опосередковано належать державі, приймається вищим органом управління таких господарських товариств у порядку, передбаченому законом.

Наглядові ради господарських товариств, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, до 15 березня наступного за звітним року відповідно до Державної дивідендної політики, затвердженої Кабінетом Міністрів України, надають акціонеру пропозиції щодо визначення розміру частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у відповідному році.

Загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, затверджують розмір частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у відповідному році, відповідно до Державної дивідендної політики, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, сплачують до державного бюджету дивіденди не пізніше 1 липня року, що настає за звітним. Вимога щодо терміну сплати дивідендів не застосовується у випадках, передбачених абзацом п'ятим цієї частини, та у разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про розстрочення платежу із сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів до державного бюджету.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, які зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність відповідно до закону, за рішенням загальних зборів, що ухвалюється не пізніше 30 квітня року, що настає за звітним, здійснюють розподіл консолідованого прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності, відображеними у консолідованій річній фінансовій звітності, підтвердженій незалежним аудитором. У такому разі сплата дивідендів до державного бюджету здійснюється не пізніше 30 липня року, що настає за звітним, безпосередньо зазначеними господарськими товариствами з урахуванням показників дочірніх підприємств та господарських товариств, що включаються до консолідованої фінансової звітності господарського товариства, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі.

Дочірні підприємства та господарські товариства, акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, включені до консолідованої фінансової звітності такого господарського товариства, здійснюють розподіл прибутку за рішенням вищого органу, а в разі прийняття рішення про спрямування частини чистого прибутку на виплату дивідендів – сплачують дивіденди безпосередньо господарському товариству.

На суму дивідендів на державну частку, несвоєчасно сплачених господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, податкові органи нараховують пеню, яка сплачується до загального фонду державного бюджету, з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, з дня, наступного після настання строку платежу, по день сплати.

Кабінет Міністрів України у визначеному ним порядку приймає рішення про розстрочення платежу із сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів, які підлягають сплаті до державного бюджету за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у відповідному році. У разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про розстрочення такого платежу господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, сплачують дивіденди до державного бюджету до 31 грудня року, у якому прийнято рішення про розстрочення платежу. У разі несвоєчасної сплати господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, платежу із сплати дивідендів, щодо якого прийнято рішення про розстрочення, на несвоєчасно сплачену суму кожного платежу нараховується пеня в порядку, передбаченому абзацом сьомим цієї частини.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, один раз на рік подають до

податкового органу розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку в порядку та строки, встановлені Податковим кодексом України.

Платники частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку несуть відповідальність за неподання або несвоєчасне подання до податкового органу розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку або за порушення правил нарахування та сплати (перерахування) таких платежів у порядку, передбаченому Податковим кодексом України.

Господарським товариствам енергетичної галузі, 100 відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, чистий прибуток, з якого розраховуються та сплачуються дивіденди, зменшується на суму цільових коштів (обсяг інвестиційної складової), що надійшли у складі тарифу і спрямовуються на виконання інвестиційних проектів, рішення щодо яких приймаються Кабінетом Міністрів України, та на обсяг повернення кредитних коштів (у складі тарифу), що були запозичені для фінансування капітальних вкладень на будівництво (реконструкцію, модернізацію) об'єктів згідно з відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України";

"9. Державне майно, яке перебуває на балансі державних унітарних підприємств, установ, організацій, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що не підлягають приватизації, яке не входить до складу єдиного майнового комплексу, що забезпечує основні види діяльності таких державних унітарних підприємств, установ, організацій, господарських товариств та більше трьох років не використовується у виробничій діяльності і подальше його використання не планується, може бути відчужено на конкурентних засадах згідно із законом шляхом його приватизації.

Господарські товариства, єдиним акціонером (учасником) яких є держава, а також їхні дочірні підприємства та господарські товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, єдиним акціонером (учасником) якого є держава, та господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, розпоряджаються державним майном, що обліковується у них на балансі, в межах повноважень, визначених законом та/або договором з відповідним суб'єктом управління таким майном.

Майно, внесене до статутного капіталу господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, а також майно, внесене до статутного капіталу його дочірнього підприємства або господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать господарському товариству, єдиним акціонером (учасником) якого є держава, чи набуте зазначеним господарським товариством або дочірнім підприємством у процесі господарської діяльності, є власністю такого

господарського товариства або дочірнього підприємства відповідно, крім випадків, визначених законом.

Відчуження, обтяження, передача у користування, у тому числі застава, іпотека, оренда, лізинг майна, що є власністю господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, здійснюється з урахуванням обмежень, установлених його статутом та законодавством.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави та які є засновниками (учасниками, акціонерами) інших юридичних осіб, реалізують свої права засновника, учасника або акціонера таких юридичних осіб самостійно через органи управління таких юридичних осіб згідно з вимогами закону та статуту";

у частині п'ятнадцятій слова "У засіданні наглядової ради господарської організації" замінити словами "За запрошенням наглядової ради у засіданні наглядової ради господарської організації", а після слів "корпоративні права держави" доповнити словами "державного унітарного підприємства, з питань, що мають або можуть мати вплив на трудові відносини, права та обов'язки трудового колективу";

8) у статті 11¹:

у назві слова "державними підприємствами" замінити словами "державними унітарними підприємствами";

у частині другій:

в абзаці першому слова "державних підприємств енергетичної галузі" замінити словами "державних унітарних підприємств енергетичної галузі";

в абзаці другому слова "Державними підприємствами електроенергетичної галузі" замінити словами "Державними унітарними підприємствами електроенергетичної галузі";

в абзаці третьому слова "державних підприємств енергетичної галузі" замінити словами "державних унітарних підприємств енергетичної галузі", а слова "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо питань оподаткування природного газу та електричної енергії" та "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування підприємств – учасників Державного концерну "Укроборонпром" виключити;

9) у статті 11²:

частини першу, другу і четверту викласти в такій редакції:

"1. Обрання дворівневої структури управління та утворення наглядової ради є обов'язковими для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у разі якщо вони відповідають критеріям, визначеним Кабінетом Міністрів України у Політиці державної власності або встановленим законом.

Застосування дворівневої структури управління та утворення наглядової ради з дотриманням вимог закону щодо незалежності її членів є обов'язковими для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, якщо утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до закону або якщо після завершення приватизації у статутному капіталі господарського товариства залишатиметься державна частка. У такому разі наглядова рада утворюється протягом трьох місяців з моменту передачі державним органам приватизації функцій з управління пакетами акцій (частками), щодо яких прийнято рішення про приватизацію, а якщо на день набрання чинності цим Законом державні органи приватизації вже здійснюють функції з управління пакетами акцій (частками) – протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом.

У державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до статті 11² цього Закону та інших законів, за рішенням уповноваженого органу управління державного унітарного підприємства, загальних зборів господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, може бути застосована однорівнева структура управління відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства". У такому разі до ради директорів входять і виконавчі, і невиконавчі директори, а більшість у кількісному складі ради директорів становлять незалежні невиконавчі директори.

У разі застосування однорівневої структури управління до ради директорів застосовні усі положення цього Закону щодо наглядової ради, а до невиконавчого члена ради директорів – усі положення цього Закону щодо члена наглядової ради.

Компетенція наглядової ради, її кількісний склад, порядок скликання, проведення засідань, прийняття рішень та інші питання внутрішньої організації діяльності наглядової ради визначаються законом, статутом та положенням про наглядову раду. Положення про наглядову раду державного унітарного підприємства затверджується уповноваженим органом управління. Положення про наглядову раду господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджується загальними зборами господарського товариства.

Уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, можуть вирішувати будь-які питання щодо діяльності державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, крім питань, вирішення яких згідно

із законом та/або статутом належить до виключної компетенції наглядової ради.

Якщо наглядову раду державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено (не передбачено статутом) та її утворення не є обов'язковим відповідно до закону, до моменту утворення наглядової ради у встановленому законом порядку повноваження, якими наділена наглядова рада згідно із законом та/або статутом, здійснюють уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, крім повноважень з підготовки та проведення загальних зборів, які здійснює виконавчий орган, якщо інше не встановлено статутом господарського товариства.

Якщо кількість членів наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, повноваження яких дійсні, становить половину її кількісного складу, встановленого статутом, або менше, така наглядова рада є неправомочною і не може приймати рішення, крім рішень наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, з питань скликання загальних зборів товариства для обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради шляхом кумулятивного голосування – для обрання всього складу наглядової ради.

Якщо наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, є неправомочною, орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства зобов'язані прийняти рішення про обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради шляхом кумулятивного голосування – про обрання всього складу наглядової ради протягом трьох місяців з дня втрати правомочності наглядовою радою.

Наглядова рада має право прийняти рішення про передачу для вирішення уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, включення до порядку денного загальних зборів господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, будь-якого питання, віднесеного до її виключної компетенції законом або статутом.

2. Кількісний склад наглядової ради державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, визначається статутом та не може становити менше п'яти та більше дев'яти осіб.

До складу наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків

акцій (часток) належать державі, включаються незалежні члени наглядової ради, кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради.

Кандидати на посаду члена наглядової ради державного унітарного підприємства добираються та призначаються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Добір кандидатів на посаду члена наглядової ради здійснюється з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості і прозорості та розпочинається не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку повноважень відповідного члена наглядової ради (якщо у зазначений строк не прийнято рішення про продовження строку його повноважень) або не пізніше 10 днів з дня дострокового припинення повноважень.

Кандидатури осіб, які пропонуються суб'єктом управління об'єктами державної власності, що здійснює управління корпоративними правами держави в господарському товаристві, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, до обрання членами наглядової ради господарського товариства, добираються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Добір кандидатів на посаду члена наглядової ради здійснюється з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості і прозорості та розпочинається не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку повноважень відповідного члена наглядової ради (якщо у зазначений строк не прийнято рішення про продовження строку його повноважень) або не пізніше 10 днів з дня дострокового припинення повноважень. Члени наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, обираються (призначаються) згідно із Законом України "Про акціонерні товариства", іншими законами, що регулюють діяльність таких господарських товариств.

Кваліфікаційні вимоги до члена наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджує Кабінет Міністрів України. Додаткові кваліфікаційні вимоги до незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, можуть бути визначені статутом, положенням про наглядову раду та/або положенням про принципи формування наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Строк повноважень члена наглядової ради становить три роки. Уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджують умови цивільно-правових договорів та визначають особу, яка уповноважується на підписання таких договорів з членами

наглядової ради. Цивільно-правовий договір, укладений з членом наглядової ради, є оплатним, якщо інше не передбачено законом.

Суб'єкт управління об'єктами державної власності, загальні збори господарського товариства можуть прийняти рішення про призначення на новий строк членів наглядової ради державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які відповідають вимогам, визначеним цим Законом";

"4. Керівникам державних унітарних підприємств та членам колегіального виконавчого органу (особі, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, забороняється суміщати таку діяльність з будь-якою підприємницькою чи іншою оплачуваною діяльністю, крім отримання авторської винагороди, наукової та викладацької діяльності та/або випадків схвалення такої діяльності наглядовою радою такого державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, керівником чи членом колегіального виконавчого органу (особою, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) якого є відповідна особа, а в разі відсутності наглядової ради – відповідним суб'єктом управління об'єктами державної власності (для державного унітарного підприємства) чи загальними зборами товариства (для господарського товариства).

Керівники, голова та члени колегіального виконавчого органу (особа, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу), члени наглядової ради державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які не є громадянами України, повинні володіти українською або англійською мовою на рівні, достатньому для ділового спілкування";

доповнити частинами восьмою і дев'ятою такого змісту:

"8. З урахуванням частини сьомої цієї статті повноваження члена наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, можуть бути припинені достроково виключно з таких підстав:

1) невиконання державним унітарним підприємством, господарським товариством цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника, про що прийнято рішення уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства з урахуванням, зокрема, результатів оцінювання діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі

якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, відповідно до статті 11⁷ цього Закону;

2) виявлення фактів, що свідчать про невідповідність члена наглядової ради кваліфікаційним вимогам, незалежного члена наглядової ради – вимогам щодо незалежності. Інформація про виявлення таких фактів оприлюднюється на веб-сайті державного унітарного підприємства, господарського товариства протягом двох робочих днів з дня їх виявлення;

3) неналежне виконання членом наглядової ради обов'язків, визначених укладеним з ним цивільно-правовим договором та/або статутом, невідповідність члена наглядової ради вимогам щодо професійної придатності та ділової репутації. Ініціювати дострокове припинення повноважень члена наглядової ради з підстав, визначених цим пунктом, може:

наглядова рада, яка за рішенням, що приймається не менше ніж двома третинами її персонального складу, направляє загальним зборам (органу управління) вимогу про припинення повноважень члена наглядової ради. Порядок подання вимоги членами наглядової ради визначається наглядовою радою;

акціонер (учасник), якому належить не менше 5 відсотків акцій (часток), ініціює розгляд цього питання на загальних зборах (перед органом управління), за умови надання наглядовою радою висновку про обґрунтованість такого питання та/або з урахуванням результатів оцінювання діяльності наглядової ради. Порядок підготовки висновку членами наглядової ради визначається наглядовою радою;

4) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням, за умови що така заява подається не пізніше ніж за два тижні до припинення повноважень;

5) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я або з інших підстав;

6) набрання законної сили вироком або рішенням суду, яким члена наглядової ради засуджено до покарання, що виключає можливість виконання обов'язків члена наглядової ради;

7) набрання законної сили судовим рішенням, яким члена наглядової ради притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

8) смерть члена наглядової ради, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім або оголошення померлим;

9) набрання законної сили рішенням суду, яким члена наглядової ради визнано винним у порушенні частини третьої статті 92 Цивільного кодексу України;

10) отримання господарським товариством (державним підприємством) письмового повідомлення про заміну члена наглядової ради, який є представником акціонера (учасника);

11) порушення членом наглядової ради обмежень, передбачених частиною третьою цієї статті;

12) відчуження акціонером (учасником), представником якого є член наглядової ради, всіх належних йому акцій (часток) товариства.

Рішення про дострокове припинення повноважень члена наглядової ради з підстав, передбачених пунктами 1–3 цієї частини, приймається органом управління державного унітарного підприємства або загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі. При цьому рішення про дострокове припинення повноважень з підстави, передбаченої пунктом 1 цієї частини, може прийматися лише щодо всього складу наглядової ради з урахуванням результатів оцінки діяльності наглядової ради відповідно до статті 11⁷ цього Закону, якщо члени наглядової ради не зможуть довести, що належним чином виконували обов'язки щодо державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які покладаються законом на посадових осіб, або що виникли суттєві обставини, які члени наглядової ради не могли передбачити, за умови належного виконання ними обов'язків, які покладаються законом на посадових осіб. Рішення про дострокове припинення повноважень члена наглядової ради, обраного кумулятивним голосуванням відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства", з підстав, передбачених пунктами 2 і 3 цієї частини, приймається щодо всього складу наглядової ради, водночас члени наглядової ради, при цьому члени наглядової ради, стосовно яких відсутні підстави припинення повноважень, можуть бути повторно обрані до складу наглядової ради.

Повноваження члена наглядової ради достроково припиняються з підстав, передбачених пунктами 4–12 цієї частини, з настанням відповідних обставин, без необхідності прийняття рішення уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства або загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

9. Державне унітарне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, повинно створити комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, з урахуванням особливостей свого виду діяльності, характеру та обсягів операцій, що здійснюються у ході провадження такої діяльності, та ризиків, властивих такій діяльності. Контроль за функціонуванням системи внутрішнього контролю здійснює наглядова рада";

10) у статті 11³:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"1. Незалежний член наглядової ради державного унітарного підприємства або, з урахуванням положень законів України, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, – це член наглядової ради, на якого відсутній будь-який вплив з боку інших осіб у процесі прийняття рішень під час виконання обов'язків члена наглядової ради. Зокрема, не може бути незалежним членом наглядової ради особа, яка";

пункт 1 доповнити словами "крім обіймання посади незалежного члена наглядової ради";

пункт 4 після слів "отримує або отримувала" доповнити словами "протягом попередніх трьох років";

у пункті 5 слова "є власником корпоративних прав" замінити словами і цифрою "володіє (прямо або опосередковано) 5 і більше відсотками статутного капіталу";

пункти 7, 9 і 10 викласти в такій редакції:

"7) є незалежним аудитором державного унітарного підприємства, господарського товариства, його дочірнього підприємства, філії, представництва чи іншого відокремленого підрозділу або була ним протягом певного періоду за останні три роки, що передували її призначенню (обранню) до наглядової ради";

"9) має або мала протягом останнього року істотні ділові відносини з таким державним унітарним підприємством, господарським товариством, його дочірнім підприємством, філією, представництвом чи іншим відокремленим підрозділом безпосередньо як фізична особа – підприємець чи як акціонер (учасник), керівник або член виконавчого органу суб'єкта господарювання, який має або мав такі зв'язки. Для цілей цього пункту істотність ділових відносин визначається статутом або положенням про наглядову раду;

10) була сукупно більше 12 років членом наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства";

доповнити пунктом 12 такого змісту:

"12) отримує винагороду за виконання функцій незалежного члена наглядової ради, якщо така винагорода є єдиним та/або основним джерелом доходу особи. Критерії та порядок перевірки єдиного та/або основного доходу незалежного члена наглядової ради встановлюються Кабінетом Міністрів України";

абзац перший частини другої виключити;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Незалежність члена наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, підтверджується у письмовій формі його особистою заявою у таких випадках:

1) подання комісії з конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради документів для участі в конкурсному відборі;

2) оголошення про проведення загальних зборів акціонерів (учасників), до порядку денного яких включено питання про обрання відповідного кандидата на посаду незалежного члена наглядової ради;

3) оприлюднення рішення про обрання/переобрання відповідного кандидата на посаду незалежного члена наглядової ради у порядку розкриття інформації емітентами цінних паперів;

4) оприлюднення у складі річного звіту такого господарського товариства у порядку розкриття інформації емітентами цінних паперів;

5) щороку після обрання/переобрання незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства";

11) у статті 11⁴:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 11⁴. Компетенція та організація діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі";

у частині першій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1) затвердження стратегічного плану розвитку державного унітарного підприємства";

доповнити пунктами 1¹–1³ такого змісту:

"1¹) затвердження річного фінансового плану та звіту про його виконання, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (три – п'ять років), показників результативності державного унітарного підприємства;

1²) здійснення функції управління ризиками державного унітарного підприємства;

1³) надання пропозицій уповноваженому органу управління щодо коротко- та середньострокових фінансових, операційних і нефінансових цілей діяльності, які включаються до листа очікувань власника, зокрема, але не виключно, щодо окремих фінансових показників, а саме коефіцієнтів

рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсягів виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій";

у пункті 4 слова "крім акцій" виключити;

пункти 8 і 9 викласти в такій редакції:

"8) надання органу управління пропозицій щодо обрання суб'єкта аудиторської діяльності державного унітарного підприємства, визначення умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

9) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного господарського зобов'язання, предметом якого є майно, роботи або послуги, ринкова вартість яких становить від 10 відсотків до 25 відсотків вартості активів державного унітарного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, та про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю, якщо ринкова вартість предмета правочину із заінтересованістю не перевищує 10 відсотків вартості активів державного унітарного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, крім випадків, передбачених законом. Статутом державного унітарного підприємства може бути встановлено нижче граничне значення вартості майна, робіт або послуг чи суми коштів, що є предметом господарського зобов'язання, та додаткові критерії для віднесення правочину до такого, щодо якого є заінтересованість, чи до значного господарського зобов'язання";

у пункті 10 слова "обрання оцінювача" замінити словами "залучення суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання для проведення оцінювання";

пункт 11 виключити;

доповнити пунктом 13¹ такого змісту:

"13¹) затвердження декларації схильності до ризиків державного унітарного підприємства";

пункт 16 викласти в такій редакції:

"16) призначення та припинення повноважень керівника підрозділу внутрішнього аудиту державного унітарного підприємства (внутрішнього аудитора), затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат";

у пункті 17 слово "складення" замінити словом "підготовка";

доповнити абзацами двадцять третім – двадцять п'ятим такого змісту:

"Компетенція наглядової ради акціонерного товариства, більше 50 відсотків акцій якого належать державі, визначається статутом відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства" та цього Закону.

Компетенція наглядової ради товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, більше 50 відсотків акцій якого належать державі, визначається статутом відповідно до вимог Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" та цього Закону.

У разі застосування однорівневої структури управління державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у випадках, передбачених цим Законом, рада директорів вирішує всі питання діяльності такого державного унітарного підприємства, господарського товариства, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"2. Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до статті 11² цього Закону, з числа її членів обов'язково утворює комітет з питань аудиту і комітет з питань призначень та винагород, голови і більшість членів яких є незалежними членами. Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, має право утворювати відповідно до статуту, положення про наглядову раду й інші комітети з числа членів наглядової ради.

Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, обов'язково призначає внутрішнього аудитора (підрозділ внутрішнього аудиту), який діє відповідно до положення, затвердженого наглядовою радою, і є підпорядкованим та підзвітним наглядовій раді та голові комітету з питань аудиту (у разі утворення). Внутрішній аудитор (працівники підрозділу внутрішнього аудиту) не може (не можуть) суміщати таку діяльність з будь-якою іншою діяльністю в такому державному унітарному підприємстві, господарському товаристві.

Засідання наглядової ради державного унітарного підприємства вважається правомочним, якщо на ньому присутні більше половини членів її загального складу. Під час голосування голова та кожний із членів наглядової ради мають один голос. У разі прийняття наглядовою радою рішення про укладення державним унітарним підприємством правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, члени наглядової ради, які є заінтересованими особами, не мають права голосу та не можуть будь-яким іншим чином брати участь у розгляді цього питання. Якщо всі члени наглядової ради є заінтересованими особами, рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю виноситься на розгляд уповноваженого органу управління.

Рішення наглядової ради державного унітарного підприємства приймається простою більшістю голосів її членів, які беруть участь у засіданні та мають право голосу. При цьому член наглядової ради має право письмово викласти окрему думку з питань, що розглядаються. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови наглядової ради. Рішення наглядової ради, прийняті в межах її компетенції, є обов'язковими до виконання державним унітарним підприємством.

Організація проведення засідань та порядок прийняття рішень наглядової ради акціонерного товариства, більше 50 відсотків акцій якого належать державі, визначаються відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства".

Організація проведення засідань та порядок прийняття рішень наглядової ради товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, більше 50 відсотків акцій якого належать державі, визначаються відповідно до вимог Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю".

Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, щороку готує звіт про свою роботу, вимоги до якого встановлюються Кабінетом Міністрів України".

У зв'язку з цим частини другу – четверту вважати відповідно частинами третьою – п'ятою;

12) доповнити статтями 11⁶ і 11⁷ такого змісту:

"Стаття 11⁶. Політика державної власності, стратегічне та фінансове планування державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі

1. Кабінет Міністрів України затверджує Політику державної власності, що визначає загальні принципи щодо таких питань:

1) обґрунтування та цілі залишення у державній власності державних унітарних підприємств та корпоративних прав у господарських товариствах з метою забезпечення національних економічних інтересів та у зв'язку з коротко- та довгостроковими планами економічного, соціального розвитку держави, що закріплені у державних програмах розвитку відповідних галузей економіки;

2) класифікація державних унітарних підприємств, господарських товариств відповідно до підстав залишення у державній власності, планів щодо приватизації, реорганізації або ліквідації, а також обґрунтування будь-якої іншої категоризації державних унітарних підприємств, господарських

товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

3) визначення категорій державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, перед якими ставляться нефінансові (у тому числі соціальні) цілі, зокрема щодо виконання спеціальних обов'язків, порядку обліку та компенсації понесених у зв'язку з цим витрат;

4) критерії обов'язковості утворення наглядової ради у державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

5) плани щодо підвищення ефективності управління державним майном та діяльністю державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, збереження і підвищення балансової вартості активів державних унітарних підприємств, господарських товариств;

6) плани щодо приватизації об'єктів права державної власності;

7) керівні принципи щодо реалізації прав держави як власника державних унітарних підприємств та корпоративних прав держави у господарських товариствах;

8) вимоги щодо звітності, принципи встановлення цілей діяльності (зокрема норм прибутку) господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

9) вимоги щодо прозорості та розкриття інформації державних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

10) принципи організації управління державним майном та діяльністю державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у тому числі розподіл функцій власника, регулятора та органу, що визначає політику щодо підприємств державного сектору економіки, розподіл повноважень між уповноваженим органом управління та органами державного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Невід'ємними частинами Політики державної власності є:

Політика винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, з урахуванням результатів їхньої фінансово-господарської діяльності, що визначає принципи та методологічні підходи до встановлення такої винагороди;

Політика винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, з урахуванням результатів їхньої фінансово-господарської діяльності, що визначає принципи та методологічні підходи до встановлення такої винагороди;

Державна дивідендна політика, що визначає загальні принципи та методологічні підходи щодо питань визначення розмірів та сплати дивідендів до державного бюджету, включаючи принцип забезпечення балансу між короткостроковими фіскальними цілями держави та довгостроковими цілями державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких є акції (частки), що прямо чи опосередковано належать державі.

Кабінет Міністрів України регулярно, не менше одного разу на п'ять років, переглядає Політику державної власності. Політика державної власності підлягає оприлюдненню.

Під час розроблення проекту Політики державної власності, а також під час регулярного її перегляду проводяться обов'язкові консультації з громадськістю.

2. На підставі Політики державної власності та після консультацій з наглядовою радою уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, щороку затверджують лист очікувань власника, що включає коротко- та середньострокові фінансові, операційні і нефінансові цілі діяльності державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що визначаються з урахуванням стратегічних планів розвитку таких підприємств, господарських товариств. Лист очікувань власника підлягає оприлюдненню.

У листі очікувань власника державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень, також визначаються фінансові показники, а саме коефіцієнти рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсяги виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, які мають бути відображені у фінансових, стратегічних планах розвитку та інвестиційних планах на середньострокову перспективу таких державних підприємств, господарських товариств. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, в окремих випадках – за додатковою участю Кабінету Міністрів України, у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України, щороку на основі пропозицій органу управління державного унітарного підприємства, загальних зборів господарського товариства та після

консультацій з ними погоджує такі фінансові показники, що включаються до листів очікувань власника.

3. Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язана:

1) забезпечити розроблення, затвердити та регулярно переглядати стратегічний план розвитку державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

2) затвердити показники результативності для здійснення моніторингу виконання стратегічного плану розвитку.

Стратегічний план розвитку є основним довгостроковим плановим документом державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що затверджується не пізніше ніж за шість місяців до початку планового періоду та закріплює його цілі розвитку на три – п'ять років.

Стратегічний план розвитку державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджується рішенням наглядової ради, що приймається не менше ніж двома третинами її персонального складу.

Стратегічний план розвитку повинен відповідати цілям залишення у державній власності, визначеним у Політиці державної власності. У рамках двосторонніх консультацій між уповноваженим органом управління, загальними зборами та наглядовою радою стратегічний план розвитку враховується уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, при розробленні листа очікувань власника. Стратегічний план розвитку також визначає основні заходи та ресурси, необхідні для досягнення цілей діяльності, визначених листом очікувань власника.

Розроблення і виконання стратегічного плану розвитку здійснюються з метою підвищення ринкової вартості, досягнення фінансових, операційних та нефінансових цілей діяльності державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у довгостроковій перспективі з урахуванням ринкових умов та пов'язаних фінансових і нефінансових ризиків.

4. Відповідно до стратегічного плану розвитку, Політики державної власності, цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника, керівник державного унітарного підприємства, голова виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язаний складати і виконувати річний

фінансовий план, річний інвестиційний план, інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років) відповідно до закону.

Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджує річний фінансовий план та річний інвестиційний план до 1 вересня року, що передує плановому, якщо інше не передбачено законом. Інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років) затверджується не пізніш як за шість місяців до початку планового періоду.

Погодження фінансових показників, які мають бути включені до листа очікувань власника державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що є суб'єктом природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку якого перевищує 50 мільйонів гривень, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, та органом управління державного унітарного підприємства або загальними зборами такого господарського товариства здійснюється не пізніше ніж за два місяці до кінцевого строку затвердження фінансового плану, стратегічного плану розвитку чи інвестиційного плану на середньострокову перспективу. Якщо у межах зазначених строків такі фінансові показники не узгоджені, протягом наступного місяця їх погодження здійснюється Кабінетом Міністрів України.

На підставі фінансових планів державне унітарне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, прогнозує отримання доходів і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів протягом року, в тому числі визначає плановий розмір частини прибутку, яка спрямовується до державного бюджету як дивіденди, на основі прогнозного рівня прибутку, з урахуванням листа очікувань власника та оцінювання ризиків діяльності.

5. Керівник державного унітарного підприємства, виконавчий орган господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, звітують перед наглядовою радою про виконання стратегічного плану розвитку, фінансового та інвестиційних планів, коротко- та середньострокових фінансових, операційних і нефінансових цілей діяльності. З урахуванням такого звіту наглядова рада звітує перед уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, про стан виконання стратегічного плану розвитку та цілей діяльності, а також про заходи, вжиті наглядовою радою.

Стаття 11⁷. Оцінювання діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі

1. Діяльність наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до статті 11² цього Закону, підлягає оцінюванню, що здійснюється не менше одного разу на три роки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, з урахуванням вимог цієї статті. Результати оцінювання діяльності наглядової ради оприлюднюються на веб-сайті державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, протягом двох робочих днів з дня їх затвердження.

Результати оцінювання діяльності наглядової ради затверджуються рішенням уповноваженого органу управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, з урахуванням висновку незалежного консультанта (у разі його залучення) та/або звіту, та/або самооцінки, та/або пояснень наглядової ради щодо результатів діяльності такого державного унітарного підприємства, господарського товариства.

Порядок оцінювання діяльності наглядової ради, що затверджується Кабінетом Міністрів України, містить положення, які визначають:

критерії обов'язковості залучення незалежного консультанта для здійснення оцінювання діяльності наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

порядок відбору незалежного консультанта, який здійснює оцінювання діяльності наглядової ради, та вимоги до такого консультанта (у разі залучення);

елементи оцінювання, щодо яких встановлюються висновки в рамках оцінювання діяльності наглядової ради;

порядок, обґрунтування та виключний перелік підстав для прийняття уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, рішення за результатами оцінювання діяльності наглядової ради";

13) статтю 14 викласти в такій редакції:

"Стаття 14. Винагорода та страхування відповідальності керівників і членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі

1. Наглядова рада визначає розмір оплати праці і винагороди керівника державного унітарного підприємства, голови виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, на основі принципів, визначених Політикою винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Винагорода членів виконавчого органу і членів наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, має бути розумно обґрунтованою щодо аналогічних ринкових показників розмірів і умов виплати винагороди у відповідному секторі економіки з урахуванням обставин та умов діяльності конкретного підприємства або товариства.

2. Члени наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, мають право на оплату своєї діяльності та компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням своїх функцій, за рахунок такого державного унітарного підприємства, господарського товариства на підставі Політики винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

3. Відповідальність керівників, членів колегіального виконавчого органу, членів наглядової ради державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за збитки, завдані їхніми діями (бездіяльністю) під час виконання своїх повноважень, може бути застрахована за рахунок такого державного унітарного підприємства, господарського товариства як сторони, для захисту інтересів якої здійснюється відповідне страхування.

Суми страхових премій (платежів), що сплачуються державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за договором страхування відповідальності керівників, членів колегіального виконавчого

органу, членів наглядової ради, не входять до складу винагороди таких керівників, членів колегіального виконавчого органу, членів наглядової ради, не є формою оплати праці або компенсаційними виплатами на їхню користь.

4. Господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, в яких створення наглядової ради є обов'язковим відповідно до статті 11² цього Закону, щороку затверджують звіт про винагороду членів виконавчого органу, членів наглядової ради та оприлюднюють його на веб-сайті такого господарського товариства. Вимоги до структури, порядку затвердження та обсягу інформації звіту про винагороду членів виконавчого органу, членів наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, визначаються рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а щодо банків – Національним банком України";

14) у статті 16:

частину другу виключити;

абзац другий частини шостої після слів і цифри "до 1 вересня року, що передує плановому" доповнити словами і цифрами "(крім підприємств електроенергетики, діяльність яких регулюється шляхом затвердження ліцензійних умов Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо яких інформація подається до 31 грудня)";

15) доповнити статтею 16¹ такого змісту:

"Стаття 16¹. Парламентський контроль за ефективністю управління корпоративними правами держави

1. Парламентський контроль за ефективністю управління корпоративними правами держави здійснюється комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання державної економічної політики (далі – Комітет).

2. Комітет у межах своєї компетенції здійснює контрольну функцію шляхом прийняття відповідних рішень, підготовки висновків та надання рекомендацій за такими основними напрямками:

1) реалізація державної політики у сфері управління корпоративними правами держави та аналіз її результатів;

2) додержання законодавства України про управління корпоративними правами держави;

3) діяльність суб'єктів управління корпоративними правами держави та господарських структур, яким передано повноваження з управління корпоративними правами держави;

4) динаміка та повнота надходжень до Державного бюджету України, безпосередньо пов'язаних з процесом управління корпоративними правами держави;

5) відповідно до інших повноважень, визначених законом.

3. Комітет відповідно до покладених на нього завдань має право:

1) вносити на розгляд Верховної Ради України, зважаючи на результати практичного застосування законодавчих актів з питань управління корпоративними правами держави, пропозиції щодо внесення змін до законодавства;

2) заслуховувати звіти про роботу суб'єктів управління корпоративними правами держави та господарських структур, яким передано повноваження з управління корпоративними правами держави;

3) брати участь в обговоренні проекту Державного бюджету України щодо планових надходжень від управління корпоративними правами держави;

4) заслуховувати інформацію посадових осіб Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади з питань управління корпоративними правами держави;

5) ознайомлюватися з документами, матеріалами та одержувати іншу необхідну інформацію з питань управління корпоративними правами держави від державних органів;

6) залучати до роботи Комітету фахівців з міністерств, інших державних органів, громадських організацій, наукових установ;

7) виявляти проблеми, що потребують невідкладних рішень, у процесі управління корпоративними правами держави;

8) залучати до роботи Комітету представників контрольно-ревізійних органів".

6. У частині п'ятій статті 6 Закону України "Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 49, ст. 553 із наступними змінами):

в абзаці першому слова "якщо інше не передбачено статутом Товариства" замінити словами "та/або службою внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)";

абзац другий після слів "суб'єкту аудиторської діяльності" доповнити словами "та працівнику служби внутрішнього аудиту (внутрішньому аудитору)".

7. У Законі України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222 із наступними змінами):

1) пункт 5 частини першої статті 20 доповнити абзацом тринадцятим такого змісту:

"приймає рішення про порядок управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України "Про санкції";

2) частину першу статті 24 викласти в такій редакції:

"1. Кабінет Міністрів України в межах коштів, передбачених у державному бюджеті, може утворювати, реорганізовувати та ліквідувати відповідно до закону державні господарські об'єднання, підприємства, установи та організації, зокрема для здійснення окремих функцій з управління об'єктами державної власності. Кабінет Міністрів України затверджує положення та статuti державних господарських об'єднань, підприємств, установ та організацій, щодо яких здійснює функції з управління".

8. У Законі України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018; із змінами, внесеними законами України від 12 травня 2022 року № 2257–IX, 30 травня 2023 року № 3137–IX та 13 липня 2023 року № 3223–IX):

1) у частині третій статті 5¹:

в абзаці першому слова "Рішення суду" замінити словами "Судове рішення", а слова "для визначення порядку та способу його виконання" – словами "для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України";

в абзаці другому слова "рішенням суду" замінити словами "судовим рішенням";

перше речення абзацу третього викласти в такій редакції:

"Фонд державного майна України здійснює повноваження у сфері управління (у тому числі шляхом реалізації) активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

доповнити абзацами четвертим і п'ятим такого змісту:

"Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення суб'єктом управління активом іншого органу державної влади, суб'єкта господарювання державного сектору економіки. Таке управління здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, згідно з абзацом третім цієї частини.

Фонд державного майна України та Кабінет Міністрів України реалізують повноваження, визначені в абзацах третьому і четвертому цієї частини, щодо активів у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв юридичної особи, що має право надавати фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює відповідно до своєї компетенції Національний банк України або Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які підлягають стягненню в дохід держави як санкція, передбачена пунктом 1¹ частини першої статті 4 цього Закону, з урахуванням отриманої від Національного банку України та/або Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації щодо діяльності такої юридичної особи";

2) пункт 3 частини дев'ятнадцятої статті 5⁴ викласти в такій редакції:

"3) можливість автоматизації інформаційного обміну з іншими національними електронними інформаційними ресурсами та публічними електронними реєстрами, зокрема для оброблення інформації про блокування активів осіб, щодо яких застосовано санкцію, передбачену пунктом 1 частини першої статті 4 цього Закону".

9. Частину першу статті 34 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 9, ст. 50; із змінами, внесеними Законом України від 27 липня 2022 року № 2465–ІХ) викласти в такій редакції:

"1. Великі підприємства зобов'язані створити аудиторський комітет або покласти відповідні функції на наглядову раду чи раду директорів, що утворюється відповідно до законодавства.

У разі покладення функцій аудиторського комітету на раду директорів рішення з відповідних питань приймається більшістю голосів невиконавчих членів ради директорів".

10. Частину першу статті 40 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 13, ст. 69) викласти в такій редакції:

"1. Обов'язки посадових осіб органів товариства щодо цього товариства та відповідальність за їх порушення встановлюються законом".

11. Розділ XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" в редакції Закону України від 19 червня 2020 року № 738–ІХ із наступними змінами доповнити пунктом 15³ такого змісту:

"15³. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, центральний орган виконавчої

влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, з метою вжиття заходів для реалізації повноважень, визначених Законом України "Про санкції", щодо виявлення і розшуку активів фізичних та юридичних осіб, зазначених у відповідних рішеннях Ради національної безпеки і оборони України та до яких застосовано санкцію у виді блокування активів відповідно до Закону України "Про санкції" (далі – особа, до якої застосовано санкції), а також активів, щодо яких особа, до якої застосовано санкції, може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, має право на запит цього органу отримувати інформацію, яка містить інформацію, що становить професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках, від:

1) Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку – щодо найменування та коду депозитарної установи:

у якій відкрито рахунок (рахунки) в цінних паперах, у тому числі рахунок ескроу в цінних паперах (далі – рахунки), на якому (яких) обліковуються права на цінні папери, особи, до якої застосовано санкції;

у якій відкрито рахунок номінального утримувача, клієнтом якого є особа, до якої застосовано санкції;

депонентом якої є юридична особа, кінцевим бенефіціарним власником якої/власником істотної участі в якій є особа, до якої застосовано санкції;

у якій відкрито рахунки, на яких обліковуються права на цінні папери особи, через яку особа, до якої застосовано санкції, може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження нею;

2) депозитарної установи – щодо рахунків та операцій, проведених по таких рахунках, а саме:

відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та щодо конкретної юридичної або фізичної особи про наявність рахунків, депозитарні коди рахунків, кількість прав на цінні папери, що обліковуються на рахунках, операції списання/зарахування/переказу з/на рахунки та підстави для проведення таких операцій, ідентифікаційні дані контрагента (для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності); для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; для юридичних осіб – нерезидентів – повне найменування, країна реєстрації), депозитарні коди рахунків контрагента, код депозитарної установи контрагента, інформацію щодо осіб, які мають право розпоряджатися рахунками депонентів (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності),

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), документи, що підтверджують повноваження представника).

Такий запит центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, повинен містити ідентифікаційні дані особи, а саме: для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності); для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; для юридичних осіб – нерезидентів – повне найменування, країна реєстрації особи, про рахунки якої запитується в такому запиті".

12. У Законі України "Про акціонерні товариства" від 27 липня 2022 року № 2465–ІХ; із змінами, внесеними Законом України від 1 грудня 2022 року № 2792–ІХ:

1) частину третю статті 1 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Розпорядження активами акціонерних товариств має відповідати принципам ефективного корпоративного управління та прозорості".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

2) у частині першій статті 2:

пункт 6 після слова "умови" доповнити словами "та принципи";

пункт 23 після слів "виконавчого органу" доповнити словами "керівник підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор), керівник відділу бюджету або іншого підрозділу, до компетенції якого належить питання бюджетування акціонерного товариства";

3) пункт 2 частини першої статті 35 доповнити словами "(положення цього пункту не застосовуються до банків)";

4) у частині другій статті 39:

пункт 13 доповнити третім реченням такого змісту: "Особливості вимог до положення про винагороду членів наглядових рад акціонерних товариств (крім банків), у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій належать державі, встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про управління об'єктами державної власності";

пункт 14 доповнити третім реченням такого змісту: "Особливості вимог до звіту про винагороду членів наглядових рад акціонерних товариств (крім банків), у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій належать державі, встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про управління об'єктами державної власності";

пункт 28¹ після слів "майна державних акціонерних товариств" доповнити словами "(крім банків)";

5) частину першу статті 69 після слів "є колегіальним органом, що" доповнити словами "здійснює захист прав всіх акціонерів товариства і";

6) у частині першій статті 70:

абзац перший викласти в такій редакції:

"1. Наглядова рада публічного акціонерного товариства, акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, та наглядова рада банку щороку складає звіт про свою роботу. Звіт наглядової ради публічного акціонерного товариства, акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, та наглядової ради банку є окремою складовою частиною річного звіту товариства та підлягає оприлюдненню відповідно до вимог законодавства, передбачених для порядку та строків оприлюднення річного звіту товариства";

доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

"Додаткові вимоги до звіту про роботу наглядової ради акціонерного товариства (крім банків), у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про управління об'єктами державної власності";

7) частину другу статті 71 доповнити пунктами 1¹, 1², 14¹ і 14² такого змісту:

"1¹) затвердження стратегічного плану розвитку та показників результативності акціонерного товариства, річного фінансового плану та звіту про його виконання, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (три – п'ять років) (положення цього пункту не застосовуються до банків, регулювання діяльності яких здійснюється відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність");

1²) надання пропозицій загальним зборам акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, щодо коротко- та середньострокових фінансових, операційних і нефінансових цілей діяльності, які включаються до листа очікувань власника, зокрема, але не виключно, щодо окремих фінансових показників, а саме коефіцієнтів рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсягів виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій";

"14¹) затвердження звіту та висновків підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора);

14²) затвердження декларації схильності до ризиків акціонерного товариства";

8) в абзаці першому частини четвертої статті 72 слова "прямо або опосередковано" виключити;

9) абзац другий частини першої статті 75 викласти в такій редакції:

"Засідання наглядової ради також скликаються на вимогу виконавчого органу товариства чи його члена, керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора), інших осіб, визначених статутом та/або положенням про наглядову раду акціонерного товариства. Особи, які скликали засідання наглядової ради, мають право брати участь у такому засіданні наглядової ради";

10) у частині четвертій статті 76 слова "може прийняти" замінити словом "приймає", а слова "безпосередньо члену наглядової ради – голові комітету з питань аудиту" – словами "безпосередньо наглядовій раді та голові комітету з питань аудиту";

11) абзац дванадцятий частини першої статті 80 доповнити другим реченням такого змісту: "Повноваження членів наглядової ради акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, припиняються виключно з підстав, передбачених законом";

12) абзац перший частини четвертої статті 81 після слів "не є членом наглядової ради" доповнити словами "чи працівником служби внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)";

13) частину третю статті 89 після слів "на вимогу" доповнити словами "наглядової ради, керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора)";

14) у частині першій статті 109:

в абзаці першому після слів "суб'єктом аудиторської діяльності" доповнити словами "та службою внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)", а слова "якщо інше не передбачено статутом акціонерного товариства" виключити;

абзац другий після слів "суб'єкту аудиторської діяльності" доповнити словами "та працівнику служби внутрішнього аудиту (внутрішньому аудитору)";

15) у статті 111:

у частині першій:

абзац перший після слів "суб'єктом аудиторської діяльності" доповнити словами "та/або службою внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)";

в абзаці другому слова "Така перевірка" замінити словами "У разі проведення перевірки суб'єктом аудиторської діяльності така перевірка";

частину другу після слів "суб'єктом аудиторської діяльності" доповнити словами "та/або службою внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Статути і внутрішні положення державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, утворених до набрання чинності цим Законом, підлягають приведенню у відповідність із цим Законом протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом.

Акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, 50 і більше відсотків акцій (часток) у статутному капіталі яких належать державі, створені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані привести свою діяльність у відповідність із цим Законом протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом.

3. Політики власності (основні засади здійснення державної власності) державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджені до набрання чинності цим Законом, зберігають чинність до моменту затвердження Політики державної власності.

4. У період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування, але не більше трьох років з дня набрання чинності цим Законом, вищі органи управління господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язані приймати рішення про розподіл прибутку і збитків, розмір та порядок виплати дивідендів відповідно до Державної дивідендної політики, а також визначати частину чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, у розмірі не менше 30 відсотків та відповідно до Державної дивідендної політики.

5. У період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування, але не більше трьох років з дня набрання чинності цим Законом, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України, щороку здійснює погодження, в окремих випадках – за участю Кабінету Міністрів України, пропозицій органу управління державного унітарного підприємства, загальних зборів господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого

прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень, щодо окремих фінансових показників, які включатимуться до листів очікувань власника, а також фінансових, стратегічних та інвестиційних планів, максимальних порогів обсягу капітальних інвестицій таких підприємств та господарських товариств.

6. У період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування, але не більше трьох років з дня набрання чинності цим Законом, у державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, якщо утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до закону, а також якщо утворення наглядової ради передбачено статутом, орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства мають право приймати рішення з питань, що належать до виключної компетенції наглядової ради згідно із законом та/або статутом, до обрання нового складу наглядової ради.

Після набрання наглядовою радою правомочності рішення, які належать до виключної компетенції наглядової ради і були прийняті органом управління/загальними зборами акціонерів у період її неправомочності, можуть бути переглянуті наглядовою радою.

7. Тимчасово, в межах розпочатого станом на дату набрання чинності цим Законом процесу затвердження фінансових планів державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, на 2024 рік, передбачити, що повноваження з їх затвердження здійснюють уповноважені органи управління таких підприємств та господарських товариств.

Фінансові, інвестиційні та стратегічні плани державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, на 2025 рік затверджуються наглядовими радами таких підприємств та господарських товариств, якщо інше не передбачено цим Законом.

8. Кабінету Міністрів України:

1) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону, включаючи Політику державної власності;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом розробити план дій щодо подальшого втілення реформи корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава.

Президент України

М. Київ
22 лютого 2024 року
№ 3587-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ